

І Міжнародна наукова конференція «ВОЄННІ КОНФЛІКТИ ТА ТЕХНОГЕННІ КАТАСТРОФИ: історичні та психологічні наслідки»(до 35 роковин аварії на Чорнобильській АЕС)

2. Кубрякова Е. С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Е. С. Кубрякова. – М. : Языки славянских культур, 2004. – 524 с.
3. Лакофф Дж. Метафоры, которыми мы живем. Теория метафоры: сборн. ; пер. с англ., франц., нем., исп. яз. М. : Прогресс, 1990. 256 с.
4. Складерская Г. Н. Метафора в системе языка. СПб., 1993. 152 с.

УДК: 316.576

Шостаківська Н., канд. пед. н., доц.; Свистун О., студ. гр. МЛм-5

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ФЕНОМЕНУ «ГІБРИДНА ВІЙНА»

Shostakivska N., Ph.D., Assoc. Prof.; Svystun O.

ESSENCE AND STRUCTURE OF THE HYBRID WAR PHENOMENON

У квітні 2015 р. на парламентській асамблеї НАТО було представлено доповідь Д. Калхи «Гібридна війна: новий стратегічний виклик НАТО?». У цій доповіді зокрема підкреслюється, що Росія використовує внутрішню слабкість України за рахунок, насамперед, невійськових методів (таких як політичне, інформаційне, економічне залякування та маніпуляції), які підкріплюються загрозою використання регулярних військ. Також, порівнюючи гібридні війни, яку ведуть Росія, Ісламська держава Іраку та Леванту (ІДІЛ), дослідник підкреслює що Росія скоординовано застосовувала широкий спектр.

Тактик, від політичного й економічного примусу, кібератак, дезінформації і пропаганди до відкритих і прихованих бойових дій. Ці інструменти динамічно змінювалися для підтримки сепаратистського руху на Донбасі. Особливо підкреслюється в доповіді успіх інформаційної війни Кремля, що дозволило Росії завдяки пропаганді й викривленню фактів побудувати нову віртуальну реальність, де вона виступала гарантом й захисником прав російськомовних громадян. В інтерпретації Москви використання сили було обумовлено захистом співвітчизників від «звірств» українського уряду.

Дії Росії по анексії Криму та, у подальшому, щодо збройної агресії на сході України, які містять усі ознаки гібридної війни, дали поштовх більш детальним дослідженням проблематики сучасних воєнно-політичних конфліктів «гібридного типу» вітчизняними науковцями. Широке застосування способів та методів воєнно-політичних конфліктів гібридного типу для вирішення міждержавних проблем на сучасному етапі розвитку людства спонукали вітчизняних науковців до поглибленого їх аналізу. Так, останнім часом дослідженню питань «гібридної війни» присвячені роботи В. Горбуліна, Є. Магди, Ю. Климчука, Г. Ситника, А. Слюсаренка, Л. Смоли, Г. Луцишини, М. Требіна, В. Мандрагелі. Комплексні дослідження проблематики «гібридної війни» на Донбасі та під час Криму здійснено авторським колективом НІСД у колективних монографіях «Донбасі Крим: ціна повернення», «Світова гібридна війна: український фронт», «Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл».

Фр. ван Каппен, коментуючи події в Україні, дав таке визначення «гібридної війни» – «... це змішання класичного способу ведення війни з використанням нерегулярних збройних формувань. Держава, що веде гібридну війну, проводить операцію з недержавними виконавцями - бойовиками, групами місцевого населення, організаціями, зв'язок з якими формально повністю заперечується. Ці виконавці можуть робити такі речі, які сама держава робити не може, тому що зобов'язана

додержуватися Женевської та Гаазької конвенцій про закони сухопутної війни, міжнародних домовленостей з іншими країнами».

Як зазначають більшість вищезазначених науковців ці воєнно-політичні конфлікти характеризуються асиметричністю, локальністю, різкими переходами від деескалації до ескалації, важко піддаються управлінню. Одночасно відбувається інтернаціоналізація конфліктів, зростає коло держав, національних інтересів яких вони торкаються. Все частіше прямими учасниками сучасних воєнно-політичних конфліктів виступають не тільки держави, а різні соціальні спільноти, економічні, кримінальні організації, діяльність яких в сучасному світі набуває політичного характеру.

Можна сказати, що термінологічна сутність визначення «гібридна війна» вона є соціально-політичним явищем, що має характерні ознаки сучасного воєнно-політичного конфлікту. Тобто вона є політичною суперечністю, під час якої вирішуються протиріччя різного характеру (економічні, територіальні, демографічні, етнічні, національні, релігійні, ідеологічні тощо), а їх розв'язання здійснюється не тільки у формі збройної боротьби (тобто за допомогою воєнної сили), але, у першу чергу, із використанням широкого спектру невійськових засобів.

Література

1. Бжезінський З. Велика шахівниця: <https://www.ukrlit.ua/lib/bzhezinskiy//html>.
2. Горбулін В. Гібридна війна як ключовий інструмент російської геостратегії реваншу / В. Горбулін: https://www.gazeta.dt.ua/internal/gibridna-viyna-yak-klynehoviy-instrumentrsiyskoyi-geostrategiyi-revanshu_html.
3. Требін М. Гібридна війна як нова українська реальність: https://www.ukrsocium.org.ua/Arhiv/Stati/us-3_2014/113-127_pdf.
4. Вітман К. Суперечності загальнонаціональної та регіональної етнополітики в Україні. Актуальні проблеми державного управління. Вісн. 2011. №9. С. 57.

УДК: 216.576.51

Шостаківська Н., канд. пед. н., доц.; Тонкевич Т., студ. гр. МХм-5

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПОЛІТИЧНА МЕТАФОРА ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ В СУЧАСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Shostakivska N., Ph.D., Assoc. Prof.; Tonkevych T.

THE POLITICAL METAPHOR OF HYBRID WAR IN MODERN PEDAGOGICAL DISCOURSE: PROBLEM STATEMENT

На цей час актуальною є ідея стосовно того, що функціонування політичної метафори в педагогічному дискурсі визначається «необхідною потребою в створенні такого концепту, який з'єднав би існуючі в неясному і смутному вигляді уявлення в єдиний гештальт і допоміг би представити в єдиному образі породжуване в особливих умовах мовлення, пов'язане з самими комунікативними умовами цього породження» [3, с. 126].

Педагогічний дискурс у контексті аналізу університетської освіти грає певну роль, оскільки є складником подій освітнього процесу. На основі педагогічного дискурсу будується комунікація між суб'єктами процесу навчання в навчальній аудиторії. З урахуванням специфіки педагогічного спілкування можна вважати справедливим припущення, що «метафора є важливим засобом впливу на інтелект, почуття і волю адресата», оскільки при активному використанні розширюються «інформаційні рамки повідомлення за допомогою асоціацій, що викликаються